

Sbírka soudních rozhodnutí

Spojené věci T-546/13, T-108/14 a T-109/14

Ante Šumelj a další

v.

Evropská komise

„Mimosmluvní odpovědnost — Přistoupení Chorvatska k Unii — Zrušení vnitrostátní právní úpravy, která stanoví vytvoření povolání soudního exekutora, před přistoupením — Škoda, kterou utrpěli jednotlivci, kteří byli předtím jmenováni soudními exekutory — Nepřijetí opatření, jejichž cílem je splnění závazků souvisejících s přistoupením, Komisi — Dostatečně závažné porušení právní normy, která přiznává práva jednotlivcům — Článek 36 aktu o přistoupení“

Shrnutí – rozsudek Tribunálu (druhého senátu) ze dne 26. února 2016

1. *Mimosmluvní odpovědnost — Porušení unijními orgány právem stanovené povinnosti jednat — Nepřijetí opatření, jejichž cílem je splnění závazků souvisejících s přistoupením Chorvatské republiky a týkajících se jejího soudního systému, Komisi — Nepřijetí opatření umožňujících zabránit zrušení zákona o soudních exekutorech — Povinnost Komise jednat — Neexistence — Neexistence protiprávního jednání vedoucího ke vzniku mimosmluvní odpovědnosti Unie*

(Článek 17 odst. 1 SEU; čl. 340 druhý pododstavec SFEU; Akt o přistoupení z roku 2012, článek 36 a příloha VII)

2. *Mezinárodní dohody — Dohody Unie — Plnění smluvních povinností třetí zemí — Kontrola Komisí řádného uplatňování dohody*

(Článek 17 odst. 1, SEU)

3. *Právo Evropské unie — Zásady — Ochrana legitimního očekávání — Podmínky — Nepřijetí Komisí opatření umožňujících zabránit státu přistupujícímu k Unii, aby zrušil zákon v rámci reformy soudního systému předvídané aktem o jeho přistoupení k Unii — Podpora Komise k přijetí zákona — Neexistence povinnosti přistupujícího státu zachovat platný zákon — Neexistence legitimního očekávání*

(Akt o přistoupení z roku 2012, článek 36 a příloha VII)

1. V oblasti mimosmluvní odpovědnosti Unie může vést opomenutí orgánů k založení odpovědnosti Unie pouze tehdy, pokud uvedené orgány porušily právní povinnost vyplývající z ustanovení unijního práva. V tomto ohledu se podmínka porušení právní normy, jejímž cílem je přiznat práva jednotlivcům, použije rovněž v případě opomenutí.

Co se týče závazků, které Chorvatská republika přijala v rámci přílohy VII jejího aktu o přistoupení k Unii, které se týkají zavedení nezávislého a účinného systému soudnictví a dodržování základních práv, může založit povinnost Komise jednat pouze nesplnění těchto závazků. Co se týče závazku č. 1, který odkazuje obecně na strategii soudní reformy a na akční plán chorvatských orgánů bez dalšího upřesnění, nevyplývá z nich v tomto ohledu povinnost chorvatských orgánů vytvořit funkci soudního

exekutora. Strategie reformy a akční plán citované v příloze VII aktu o přistoupení totiž neodkazují na strategii soudní reformy a akční plán, které byly v platnosti ke dni aktu o přistoupení, který stanoví vytvoření funkce soudního exekutora, jelikož je běžné, že během období monitorování závazků souvisejících s přistoupením přistupující stát přijme doplňující nebo nápravná opatření, a to zejména v případě neuspokojivých výsledků konstatovaných Komisí. Z toho však nelze vyvodit, že chorvatské orgány mají plnou pravomoc změnit strategii reformy a akční plán, které byly v platnosti ke dni aktu o přistoupení. Vzhledem k ustanovením aktu o přistoupení, zejména článku 36 a jeho přílohy VII, mají tyto orgány povinnost splnit nejen závazek č. 1, ale i všechny další závazky obsažené v uvedené příloze, zejména pak závazky č. 2, č. 3, č. 6 a č. 9.

Co se týče závazku č. 3, tento závazek se týká pouze efektivity soudního systému a nepřiznává v žádném případě pravomoc k výkonu soudních rozhodnutí konkrétnímu orgánu podle postupů, které by byly rovněž předem definovány. Systém výkonu soudních rozhodnutí v členských státech totiž není unijním právem upraven, a není tedy součástí unijního *acquis*, které musí přistupující stát převzít. Smlouvy stejně jako Listina základních práv Evropské unie stanoví pouze některé zásady, kterými se musí řídit soudní systém členských států, jako je nestrannost soudů nebo presumpce nevinoty, jakož i některá pravidla, jejichž cílem je zajistit soudní spolupráci mezi členskými státy, v případě potřeby sbližováním vnitrostátních právních předpisů. Z požadavku č. 3 tak nelze vyvodit povinnost svěřit řízení o výkonu rozhodnutí soudním exekutorům. Jediná povinnost, která byla chorvatským orgánům uložena, je povinnost zajistit účinnost řízení o výkonu rozhodnutí nezávisle na prostředcích přijatých za tímto účelem.

Ze žádného z těchto závazků uvedených v příloze VII aktu o přistoupení tedy nevyplývá povinnost Chorvatské republiky vytvořit povolání soudního exekutora, a tedy ani povinnost Komise podniknout na tomto základě kroky upravené v článku 36 aktu o přistoupení, aby zabránila zrušení zákona o zřízení soudních exekutorů. Z toho rovněž vyplývá, že Komisi nelze vytýkat, že tím, že nepodnikla tyto kroky, souhlasila se změnou závazků souvisejících s přistoupením, a tím porušila smlouvu o přistoupení a článek 26 Vídeňské úmluvy o smluvním právu ze dne 23. května 1969, nadepsaný „*Pacta sunt servanda*“. Stejně tak, pokud je cílem uvedeného článku 36 upřesnit povinnosti Komise na základě článku 17 SEU v kontextu přistoupení Chorvatské republiky k Unii, nelze mít za to, že posledně uvedené ustanovení bylo porušeno.

(viz body 42, 46–49, 51–54, 57, 71)

2. Viz znění rozhodnutí.

(viz bod 70)

3. Naproti tomu se nikdo nemůže dovolávat porušení zásady ochrany legitimního očekávání, jestliže mu správa neposkytla konkrétní ujištění. Taková ujištění jsou tvořena přesnými, nepodmíněnými a shodujícími se informacemi z oprávněných a spolehlivých zdrojů.

Co se týče skutečnosti, že Komise údajně nepřijala opatření směřující ke splnění závazků souvisejících s přistoupením členským státem, který zrušil zákon o soudních exekutorech, který byl přijat na základě akčního plánu pro soudní reformu uvedeného státu, který byl v platnosti ke dni aktu o přistoupení k Unii a který byl uveden v aktu o přistoupení tohoto státu, okolnost, že se Komise zúčastnila vypracování uvedeného zákona, financovala jej, či dokonce stála u jeho vzniku, nemůže sama o sobě představovat konkrétní ujištění poskytnuté Komisí, že zavedení soudních exekutorů považuje za jediný způsob, jak splnit závazky související s přistoupením. Aby byla taková ujištění prokázána, musely by tyto akty původně přijaté na podporu zákona o soudních exekutorech, vzhledem k chybějící povinnosti přistupujícího státu, v uvedeném aktu o přistoupení, vytvořit povolání soudního exekutora, být doplněny následnými, v tomto směru se shodujícími výslovnými akty.

(viz body 73, 75)